

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την κύρωση από την Βουλή των Ελλήνων του «Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Αλβανίας για την επιτάχυνση της διαδικασίας ένταξης της Δημοκρατίας της Αλβανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η ενσωμάτωση όλων των Δυτικών Βαλκανίων στην Ε.Ε. αποτελεί ζήτημα πρωτεύουσας προτεραιότητας για την Ελλάδα. Σταθερό στόχο της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής αποτελεί η επιτάχυνση της σταδιακής μετατροπής των Βαλκανίων σε μια ευρωπαϊκή περιοχή ειρήνης, σταθερότητας, δημοκρατίας, και ευημερίας, μια περιοχή όπου θα κυριαρχούν οι σχέσεις καλής γειτονίας και η αποτελεσματική περιφερειακή συνεργασία. Ουσιαστική προϋπόθεση αποτελεί η πλήρης εκπλήρωση όλων των κριτηρίων και προαπαιτούμενων που θέτει η Ε.Ε.

Το θεματολόγιο της Θεσσαλονίκης, (Thessaloniki Agenda) που υιοθετήθηκε, επί Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2003 και προβλέπει ότι οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων διαθέτουν σαφή ευρωπαϊκή προοπτική αποτέλεσε το θεσμικό ορόσημο για την ευρωπαϊκή πορεία των Δυτικών Βαλκανίων. Ο ρυθμός της πορείας των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων προς την Ε.Ε. θα εξαρτηθεί από την ικανότητα κάθε χώρας να υλοποιήσει τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις, ανταποκρινόμενη στα κριτήρια που έθεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993 (ως συμπληρώθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης του 1995) και στους όρους που ετέθησαν από την Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

Η Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης αποτελεί το συμβατικό πλαίσιο συνεργασίας που διέπει τις σχέσεις των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων με την Ε.Ε. ως την ένταξη τους και που στοχεύει στη σταθεροποίηση των εν λόγω χωρών, στη μετάβασή τους στην οικονομία της αγοράς, στην προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας και στην προετοιμασία τους για την μελλοντική ένταξή στην Ε.Ε.. Στο πλαίσιο της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης η Αλβανία υπέγραψε Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης με την Ε.Ε. στις 12/6/2006, η οποία ετέθη σε ισχύ την 1/4/2009.

Η ενταξιακή πορεία επομένως της Αλβανίας όπως και των υπολοίπων χωρών των Δυτικών Βαλκανίων κρίνεται όχι μόνο βάσει των κριτηρίων της Κοπεγχάγης όπως και των λοιπών υποψηφίων, αλλά και βάσει των όρων της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (αιρεσιμότητα), όπως αυτοί περιέχονται, στα Συμπεράσματα των Συμβουλίων Γενικών Υποθέσεων της 29/4/97 και 21-22/6/99 και στις τελικές Διακηρύξεις των Συνόδων Κορυφής Ε.Ε.-Δυτικών Βαλκανίων του Ζάγκρεμπ (11/2000) και της Θεσσαλονίκης (6/2003). Αν και προβλέπονται ειδικοί όροι για κάθε χώρα των Δυτικών Βαλκανίων ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της και το επίπεδο των σχέσεών της με την Ε.Ε., έχουν καθορισθεί και γενικές αρχές και όροι που ισχύουν για όλες. Ως γενικές αρχές σημειώνονται πέραν των γνωστών κριτηρίων της Κοπεγχάγης, (πολιτικά κριτήρια, πλήρης εγκαθίδρυση της οικονομίας αγοράς και η δυνατότητά της υποψηφίας να αναλάβει αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις του

κράτους μέλους της Ε.Ε.), ο σεβασμός των διεθνών υποχρεώσεων, η περιφερειακή συνεργασία και οι σχέσεις καλής γειτονίας.

Η Αλβανία υπέβαλε αίτηση ένταξης στην Ε.Ε. στις 28/4/2009. Στις 9/11/2010 η Ευρ. Επιτροπή δημοσίευσε την Γνώμη της για την αίτηση ένταξης εκτιμώντας ότι προκειμένου να αρχίσουν επισήμως οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις θα πρέπει η Αλβανία να επιτύχει τον απαραίτητο βαθμό πλήρωσης κριτηρίων ένταξης και κυρίως να πληρώσει 12 καίριες προτεραιότητες που θέτει η Γνώμη. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων υιοθέτησε στις 14/12/2010 την εν λόγω εισήγηση της Ε. Επιτροπής. Τον Οκτώβριο του 2012 η Ε. Επιτροπή εισηγήθηκε την απόδοση στην Αλβανία καθεστώτος υποψηφίας χώρας υπό την προϋπόθεση της υιοθέτησης του αναθεωρημένου κανονισμού του Κοινοβουλίου και των νόμων περί δικαιοσύνης και δημόσιας διοίκησης. Μετά την υιοθέτηση των νόμων αυτών, η Ε. Επιτροπή εισηγήθηκε τον Οκτώβριο του 2013 την παροχή καθεστώτος υποψήφιας χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι η χώρα θα συνεχίσει να λαμβάνει δράση κατά του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Παράλληλα, η Επιτροπή σε συνέχεια όσων ορίζει η Γνώμη της του 2010, έθεσε πέντε καίριες προτεραιότητες που πρέπει να πληρώσει η Αλβανία για την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων: συνέχιση μεταρρύθμισης δημόσιας διοίκησης, περαιτέρω ενίσχυση ανεξαρτησίας, αποτελεσματικότητας και ευθύνης των δικαστικών θεσμών, λήψη περαιτέρω μέτρων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος και ενίσχυση της προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένων δικαιωμάτων μειονοτήτων, πολιτικών κατά των διακρίσεων καθώς και εφαρμογής περιουσιακών δικαιωμάτων. Στις 11/11/2013 ξεκίνησε Διάλογος Υψηλού Επιπέδου μεταξύ Ε.Ε. και Αλβανίας τον οποίο διεξάγει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την παρακολούθηση της προόδου επί των καίριων προτεραιοτήτων. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων της 17/12/2013 απεφάνθη ότι η απόφαση για την απόδοση καθεστώτος υποψήφιας χώρας θα λαμβανόταν τον Ιούνιο του 2014, βάσει σχετικής ενδιάμεσης Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και υπό την προϋπόθεση ότι θα συνεχισθούν οι προσπάθειες καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος και εφαρμοσθεί η στρατηγική και η νομοθεσία που αφορά την μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης. Η σχετική ενδιάμεση Έκθεση της Επιτροπής παρουσιάστηκε στις 4/6/2014 και περιελάμβανε θετική εισήγηση για την παροχή καθεστώτος υποψηφίου, παραθέτοντας πλειάδα δράσεων και πρωτοβουλιών της αλβανικής πλευράς. Κατόπιν τούτου το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων αποφάσισε, επί Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., στις 24/6, την απόδοση καθεστώτος υποψηφίας χώρας στην Αλβανία, υπό την προϋπόθεση της επικύρωσης της απόφασης του από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επεκύρωσε την απόφαση του Συμβουλίου αποδίδοντας καθεστώς υποψηφίας χώρας στην Αλβανία στις 27/6/2014. Επόμενο στάδιο είναι η έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων, όταν κριθεί ότι η Αλβανία πληροί τις καίριες προτεραιότητες.

Το γεγονός ότι η Αλβανία ανήκει στις χώρες της Διεύρυνσης, αποτελεί, δηλαδή, χώρα με σαφή ενταξιακή προοπτική, ενισχύει τόσο τις απαιτήσεις όσο και τις προσδοκίες της Ε.Ε.

Στα πλαίσια των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η Αλβανία για την πρόοδο στην ευρωπαϊκή της πορεία και ως επιβεβαίωση της σταθερής δέσμευσης της Ελλάδας υπέρ της προώθησης της ευρωπαϊκής προοπτικής των Δυτικών Βαλκανίων η ιδέα της περαιτέρω ενίσχυσης της διμερούς συνεργασίας της χώρας μας με την Αλβανία μέσω της υπογραφής ενός Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών

των δύο χωρών, με στόχο την επιτάχυνση της διαδικασίας ένταξης της Αλβανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτέλεσε τα τελευταία χρόνια αντικείμενο μακρών διμερών διαβουλεύσεων. Το Μνημόνιο υπογράφηκε εν τέλει, από τους Υπουργούς Εξωτερικών των δύο χωρών, στις 15 Ιουλίου του 2015, στα Τίρανα κατά την επίσκεψη του Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών κ. Ν. Κοτζιά στην Αλβανία.

Η σύναψη του εν λόγω Μνημονίου εντάσσεται στην ευρύτερη πολιτική της Ελλάδας, περί σύναψης αντιστοίχων Μνημονίων και με άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων (έχουν υπογραφεί και τεθεί σε ισχύ Μνημόνια με Σερβία, Μαυροβούνιο και Βοσνία και Ερζεγοβίνη) τα οποία συμβάλλουν στην πολιτική ενεργού προώθησης της ευρωπαϊκής προοπτικής των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων.

Το Μνημόνιο με την Αλβανία προβλέπει, στο **Άρθρο 1**, την δυνατότητα των Μερών να ενισχύσουν περαιτέρω την αμοιβαία συνεργασία τους και να ενθαρρύνουν τη συνεργασία αυτή μεταξύ φορέων και θεσμών με στόχο την παροχή βοήθειας στην ευρωπαϊκή πορεία της Αλβανίας μέσω της ανταλλαγής εμπειρογνωμοσύνης, εξειδικευμένων γνώσεων και τεχνογνωσίας στην υλοποίηση των πολιτικών της Ε.Ε., την οποία η χώρα μας διαθέτει, ως παλαιό κράτος-μέλος της Ε.Ε.. Η συνεργασία αυτή δεν περιορίζεται στα Υπουργεία Εξωτερικών, αλλά παρέχεται η δυνατότητα επέκτασής της και σε άλλα Υπουργεία και Φορείς, που θα μπορούσαν να κριθούν κατάλληλα για την υλοποίηση των στόχων της.

Η συνεργασία αυτή, ως εξειδικεύεται στο **Άρθρο 2**, θα εστιάζει, μεταξύ άλλων, στις πολιτικές, οικονομικές, τεχνολογικές και πολιτιστικές πτυχές της διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης της Αλβανίας και της περιφερειακής συνεργασίας, μέσω, μεταξύ άλλων:

α) της περαιτέρω προώθησης της πολιτικής υποστήριξης της Ελλάδας στην διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης της Αλβανίας,

β) της έμφασης καταρχάς σε θέματα που συνδέονται με την Πολιτική Διεύρυνσης της Ε.Ε. και την ενταξιακή διαδικασία της Αλβανίας (πριν την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων), κατά δεύτερον σε τομείς που καλύπτει η διαδικασία ενταξιακών διαπραγματεύσεων (μετά την έναρξή τους),

γ) της υποστήριξης των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών της Αλβανίας στο πλαίσιο της ενταξιακής της διαδικασίας,

δ) της μεταφοράς εμπειρογνωμοσύνης και τεχνογνωσίας της Ελλάδας επί της ενταξιακής διαδικασίας,

ε) της προώθησης της ανάπτυξης της θεσμικής υποδομής του δημοσίου τομέα,

στ) της προώθησης της ανάπτυξης ικανοτήτων δημοσίων υπαλλήλων μέσω της ανταλλαγής εμπειρογνομόνων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και εκπόνησης κοινών μελετών και ερευνών.

Η ως άνω απαρίθμηση τρόπων συνεργασίας δεν είναι εξαντλητική, αλλά ενδεικτική.

Στο **Άρθρο 3** εκφράζεται η βούληση των δύο Μερών, όπως στα πλαίσια της ανάπτυξης και εφαρμογής του Μνημονίου συσταθεί μία Μικτή Επιτροπή, μέσω της

ανταλλαγής Ρηματικών διακοινώσεων, η οποία θα συγκαλείται κατά το δεύτερο εξάμηνο εκάστου έτους. Στόχος της Επιτροπής είναι η ανταλλαγή ιδεών και προτάσεων και η εκπόνηση Σχεδίων Δράσης συναφών με τις δραστηριότητες που προβλέπονται στο Άρθρο 2. Η Επιτροπή αυτή, που θα αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων Εξωτερικών, προβλέπεται ότι θα συναντάται τακτικά σε κατάλληλο επίπεδο και σύνθεση που θα αποφασισθεί από τα δύο Μέρη, προκειμένου να προετοιμάζει τις δραστηριότητες, να ελέγχει την εφαρμογή των προγραμμάτων συνεργασίας και να επιλύει ζητήματα που, ενδεχομένως, θα ανακύπτουν κατά την εφαρμογή τους. Η επικοινωνία μεταξύ των δύο Μερών θα γίνεται δια της διπλωματικής οδού.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στο **Άρθρο 4**, που αφορά στην χρηματοδότηση των δράσεων. Για τα Προγράμματα Συνεργασίας και τα Σχέδια Δράσης, τα Μέρη θα εξετάζουν τη δυνατότητα χρηματοδότησης τους από τα προβλεπόμενα από την Ε.Ε. Χρηματοδοτικά Εργαλεία. Αυτό προϋποθέτει την ένταξη των διμερώς εκπονουμένων προγραμμάτων, σε εκείνα που εκπονούνται από την Ε.Ε., και αφορούν στην Αλβανία. Η δυνατότητα αυτή διασφαλίζει, περαιτέρω, την συνοχή των προγραμμάτων και ευνοεί την ευελιξία ως προς τη χρηματοδότηση. Κρίθηκε, ωστόσο, σκόπιμο να παρέχεται, συμπληρωματικά, η δυνατότητα εκπόνησης και υλοποίησης προγραμμάτων, τα οποία θα εξυπηρετούν βεβαίως το γενικό στόχο, αλλά δεν θα υπάγονται υποχρεωτικά ή ταυτόχρονα στον κοινοτικό προγραμματισμό. Προβλέπεται εναλλακτικά η δυνατότητα, χωρίς τούτο να είναι δεσμευτικό, χρηματοδότησης και από τους εθνικούς προϋπολογισμούς των Μερών, εφ' όσον οι συνθήκες το επιτρέπουν και υπάρχει σχετική διαθεσιμότητα.

Το **Άρθρο 5** προβλέπει ότι το Μνημόνιο τίθεται σε ισχύ την ημέρα της τελευταίας Ρηματικής Διακοίνωσης με την οποία τα Μέρη ενημερώνουν το ένα το άλλο για την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών θέσης σε ισχύ. Το Μνημόνιο ισχύει επ' αόριστον (**Άρθρο 5**), εφ' όσον κάποιο από τα Μέρη δεν το καταγγείλει και οι πραγματικές συνθήκες δικαιολογούν την ύπαρξή του. Η καταγγελία γίνεται εγγράφως δια της διπλωματικής οδού και η ισχύς του Μνημονίου παύει έξι μήνες από την παραλαβή της έγγραφης καταγγελίας.

Με βάση τα ανωτέρω θεωρούμε πως, δεδομένου ότι το Μνημόνιο αποσκοπεί στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής προοπτικής της Αλβανίας και, επί πλέον, προωθεί περαιτέρω το πλέγμα των διμερών μας σχέσεων, προάγει και διασφαλίζει τα ελληνικά συμφέροντα και εξυπηρετεί την εθνική μας πολιτική ενώ, ταυτόχρονα, η Αλβανία ευνοείται στο βασικό στρατηγικό της στόχο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και διευκολύνεται η υλοποίηση πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που την αφορούν.

Θέτοντες τα ανωτέρω υπ' όψιν της Βουλής και λαμβάνοντας, συμπληρωματικά, υπ' όψιν, τόσο το άριστο επίπεδο διμερών σχέσεων της Ελλάδας με την Αλβανία, όσο και το πάγιο ενδιαφέρον μας για την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων, στην ευρωπαϊκή ενσωμάτωση των οποίων η Ελλάδα έχει πρωταγωνιστήσει, εισηγούμεθα την κύρωση του «Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Αλβανίας για την επιτάχυνση της διαδικασίας ένταξης της Δημοκρατίας της Αλβανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Αθήνα, 20 . 6 . 2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

N. ΚΟΤΖΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

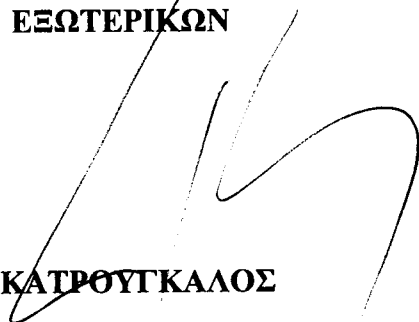
Ε. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Ο. ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

**ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

Γ. ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ